



LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJĄ

2022 m. vasario 15 d. Nr. 4D-2022/1-108
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė Erika Leonaitė 2022 m. sausio 28 d. gavo X (toliau vadinama ir Pareiškėja) skundą dėl galimo Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos (toliau vadinama – Aplinkos ministerija) tarnautojų neveikimo, kai, Pareiškėjos teigimu, nėra pateikiamas atsakymas į jos teiktą prašymą.

2. Skunde Seimo kontrolieriui Pareiškėja, be kita ko, rašė:

2.1. „X [pastaba: X] 2021 m. gruodžio 9 d. kreipėsi (elektroniniu paštu) į LR Aplinkos ministeriją su prašymu „Išaiškinti kaip bus atliekama automobilio dalyvavimo eisme laikino įforminimo procedūra“. (šios ir kitų citatų kalba netaisyta)

2.2. „[...] praėjus 20 darbo dienų nuo prašymo išsiuntimo, X telefonu kreipėsi į LR Aplinkos ministerijos priimamąjį, informuodami apie negautą atsakymą.“

2.3. „2022 m. sausio 11 d. X dar kartą elektroniniu paštu nusiuntė 2021 m. gruodžio 9 d. siųstą prašymą ir informavo: „informuoju, kad praėjus daugiau nei 20-čiai darbo dienų dar nėra gautas atsakymas į X raštą. Prašome kuo skubiau atsakyti į gruodžio 9 dienos raštą, nes pateikti atsakymai daro didžiulę įtaką tolimesniam automobilių sporto vystymuisi“.

2.4. „[...] iki 2022 m. sausio 28 d. nėra gautas LR Aplinkos ministerijos atsakymas. Taip pat Ministerija nėra informavusi apie atsakymo termino pratęsimą, kaip numatyta LR viešojo administravimo įstatyme. Nuo prašymo išsiuntimo datos (2021-12-09) yra praėjusios 34 darbo dienos. O tai viršija maksimaliai įstatymu leidžiamą atsakymo terminą (20 + 10 darbo dienų).“

3. Pareiškėja skunde Seimo kontrolierės prašo:

„[...] kuo skubiau ištirti šį LR viešojo administravimo įstatymo pažeidimą ir informuoti apie priimtus sprendimus.“

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Dėl Pareiškėjos skunde nurodytų aplinkybių Seimo kontrolierių įstaiga darbo tvarka 2022 m. vasario 2 d. kreipėsi į Aplinkos ministeriją, prašydama patvirtinti ar paneigti Pareiškėjos skundo aplinkybes dėl galimai nepateikto atsakymo į Pareiškėjos 2021 m. gruodžio 9 d. prašymą (toliau vadinama – Prašymas).

5. Aplinkos ministerija dėl Pareiškėjos kreipimūsi nagrinėjimo Seimo kontrolierių įstaiga informavo nurodydama, jog:

5.1. skundžiamoje institucijoje buvo gauti 2021 m. gruodžio 9 d. (reg. Nr. S-21/12-326) ir 2021 m. gruodžio 21 d. (gautas el. paštu) Pareiškėjos kreipimaisi, susiję su prašymais išaiškinti automobilio dalyvavimo eisme laikino įforminimo procedūros įgyvendinimu;

5.2. Aplinkos ministerijoje 2022 m. sausio 21 d. buvo parengtas raštas Nr. (15-3)-D8(E)-379, pasirašytas Aplinkos viceministrės G. K., kuriuo buvo pateiktas atsakymas į Pareiškėjos 2021 m. gruodžio 9 d. ir 2021 m. gruodžio 21 d. kreipimusis.

Minėtame institucijos atsakyme Pareiškėjai [*pastaba*: rašto kopija taip pat adresuota Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai, Lietuvos Respublikos Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos), be kita ko, buvo nurodyta:

„[...] Suprasdami Jūsų susirūpinimą ir vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. birželio 1 d. įsakymu Nr. D1-275 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos darbo reglamento patvirtinimo“, 141 punkto nuostatomis, norime Jus informuoti, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės parengtas ir pateiktas Lietuvos Respublikos Seimui Motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Projektas) buvo grąžintas tobulinti.

Projektu nauja redakcija dėstomo Motorinių transporto priemonių taršos mokesčio įstatymo projekto 10 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatoma, kad:

„1. Motorinės transporto priemonės leidimas dalyvauti viešajame eisme stabdomas vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka, gavus informaciją iš Valstybinės mokesčių inspekcijos, kad mokestis ir susijusios sumos nesumokėtos iki kalendorinių metų, einančių po mokestinio laikotarpio, liepos 31 d. arba kad iki šios datos su mokesčio mokėtoju (paskutiniu Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registre įregistruoto motorinės transporto priemonės valdytoju) nesudaryta mokestinės paskolos sutartis.

2. Motorinės transporto priemonės leidimas dalyvauti eisme atnaujinamas per 5 darbo dienas, gavus informaciją iš Valstybinės mokesčių inspekcijos, kad mokestis ir su juo susijusios sumos yra sumokėtos arba yra sudaryta mokestinės paskolos sutartis su mokesčio mokėtoju.“

Projekto 2 straipsnio 2 dalimi nustatyta, kad

„2. Vidaus reikalų ministras, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininkas, Susisiekimo ministras, Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės pirmininkas iki 2022 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.“

Projekto aiškinamajame rašte nurodyta, kad:

„Įgyvendinant projektus reikės priimti:

1) Motorinių transporto priemonių taršos mokesčio apskaičiavimo, sumokėjimo ir (ar) grąžinamo tvarkos aprašus pagal šiuo įstatymu priskirtas funkcijas turi parengti Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Valstybinė mokesčių inspekcija) ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija. Leidimo dalyvauti viešajame eisme stabdymo tvarkos aprašą turi parengti Vidaus reikalų ministerija;

2) Mokesčio mokėtojų konsultavimo motorinių transporto priemonių taršos mokesčio apskaičiavimo, sumokėjimo ir (ar) grąžinamo, leidimo dalyvauti viešajame eisme stabdymo klausimais ir informacijos apie mokestines prievoles mokesčio mokėtojams pagal kompetenciją teikimo tvarkos aprašus turi parengti Vidaus reikalų ministerija ir Valstybinė mokesčių inspekcija;“

Minėtos institucijos parengs Projekto įgyvendinamuosius teisės aktus iki Projekto įsigaliojimo datos. Įgyvendinamaisiais teisės aktais bus detalai nustatyta motorinių transporto

priemonių leidimo dalyvauti eisme trukmės apskaičiavimo tvarka, įgyvendinanti Projekto nuostatas. [...]"

3. kaip patvirtina Aplinkos ministerijos pateikti 2022 m. sausio 21 d. rašto Nr. (15-3)-D8(E)-379 metaduomenys, skundžiamos institucijos atsakymas Pareiškėjai buvo išsiųstas Pareiškėjos 2021 m. gruodžio 9 d. ir 2021 m. gruodžio 21 d. kreipimuose nurodytu el. paštu <...> .

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

6. Lietuvos Respublikos įstatymai

6.1. Seimo kontrolierių įstatymo:

„3 straipsnis. Seimo kontrolierių veiklos tikslai

Seimo kontrolierių veiklos tikslai:

1) ginti žmogaus teisę į gerą viešąjį administravimą, užtikrinantį žmogaus teises ir laisves, prižiūrėti, ar valdžios įstaigos vykdo pareigą tinkamai tarnauti žmonėms;

[...]

22 straipsnis. Seimo kontrolieriaus sprendimai

[...]

3. Skundo tyrimas nutraukiamas, jei tyrimo metu išnyksta skundžiamos aplinkybės arba, tarpininkaujant Seimo kontrolieriui, skunde keliamos problemos išsprendžiamos gera valia, taip pat kitais šio įstatymo nustatytais atvejais.“

6.2. Viešojo administravimo įstatymo:

„10 straipsnis. Administracinių sprendimų priėmimas

[...]

4. Viešojo administravimo subjektas administracinį sprendimą dėl asmens prašymo ar skundo turi priimti per 20 darbo dienų nuo tokio prašymo ar skundo gavimo dienos. Jeigu prašymas ar skundas gautas po darbo valandų, poilsio ar šventės dieną, jo gavimo diena laikoma po jos einanti darbo diena. Kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą administracinis sprendimas negali būti priimtas, viešojo administravimo subjektas šį terminą gali pratęsti ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Asmeniui apie tokį termino pratęsimą per 5 darbo dienas nuo sprendimo pratęsti terminą priėmimo dienos pranešama raštu ir nurodomos pratęsimo priežastys.

[...]

11 straipsnis. Prašymų ir skundų administraciniam sprendimui priimti pateikimas ir nagrinėjimas

1. Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles.“

7. Kiti teisės aktai

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (aktuali Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. 1014 redakcija) patvirtintų Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių (toliau – Taisyklės):

„32. Prašymai ir skundai, išskyrus prašymus ir skundus, į kuriuos Taisyklių 18 punkte nustatyta tvarka galima atsakyti iš karto arba ne vėliau kaip artimiausią darbo dieną, turi būti išnagrinėjami per Viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 4 dalyje nurodytus terminus.

[...]

42. Į prašymą ar skundą paprastai atsakoma tokiu būdu, koku buvo pateiktas prašymas ar skundas. Jeigu asmens prašyme ar skunde buvo nurodytas būdas, kuriuo asmuo pageidauja gauti atsakymą, atsakoma nurodytu būdu. [...]"

Tyrimo išvados

8. Remdamasi Pareiškėjos skunde nurodyta ir tyrimo metu surinkta informacija (pažymos 2, 5 punktai), taip pat teisiniu reglamentavimu, pacituotu šios pažymos 6–7 punktuose, susijusiu su Pareiškėjos nurodytu Aplinkos ministerijos tarnautojų neveikimu, kai teisės aktų nustatytais terminais Pareiškėjai nepateiktas atsakymas į jos Prašymą, Seimo kontrolierė konstatuoja:

8.1. įvertinus Pareiškėjos skundo turinį ir jame Seimo kontrolierei išdėstytą prašymą (pažymos 2 ir 3 punktai), darytina išvada, jog esminiu Pareiškėjos siekiu buvo atsakymo iš Aplinkos ministerijos dėl jos pateikto Prašymo (pažymos 2.1 punktas) gavimas.

Kaip nustatyta remiantis iš Pareiškėjos skundžiamos institucijos gauta informacija (pažymos 5 punktas), Pareiškėjos Prašymas Aplinkos ministerijoje buvo gautas, išnagrinėtas ir Pareiškėjai 2022 m. sausio 21 d. parengtas atsakymas. Tačiau pabrėžtina, kad nors, remiantis Viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 4 dalyje nustatytais terminais (pažymos 6.2 punktas), skundžiamos institucijos atsakymas Pareiškėjai turėjo būti parengtas ne vėliau nei 2022 m. sausio 7 d., t. y. per 20 darbo dienų nuo Pareiškėjos kreipimosi gavimo dienos, tačiau to nebuvo padaryta;

8.2. pasisakant dėl Aplinkos ministerijos 2022 m. sausio 21 d. rašto Nr. (15-3)-D8(E)-379 išsiuntimo Pareiškėjai fakto, pastebėtina, kad Taisyklėse įtvirtinta nuostata numato, jog viešojo administravimo subjektas pareiškėjui atsakymą pateikia tokiu būdu, koku buvo pateiktas prašymas ar skundas, nebent pareiškėjo būna nurodyta kitaip (pažymos 7 punktas). Atsižvelgiant į tai, nustatyta, kad Aplinkos ministerijos atsakymas Pareiškėjai buvo išsiųstas Pareiškėjos Prašyme nurodytu el. pašto adresu, t. y. tokiu pat būdu, kaip ir buvo pateikti Pareiškėjos 2021 m. gruodžio 9 d. ir 2021 m. gruodžio 21 d. kreipimaisi (pažymos 5.3 punktas);

8.3. tyrimo metu nebuvo nustatinėjamos faktinės aplinkybės ir priežastys, lėmusios tai, kad Pareiškėja negavo Aplinkos ministerijos 2022 m. sausio 21 d. rašto Nr. (15-3)-D8(E)-379. Tačiau tyrimo metu nustatytas faktas, jog Aplinkos ministerija parengė ir Pareiškėjai išsiuntė atsakymą į jos Prašymą (pažymos 5.2, 5.3 punktai) patvirtina, jog, kaip to ir reikalauja Viešojo administravimo įstatymo ir Taisyklių nuostatos (pažymos 6.2 ir 7 punktai), skundžiama institucija Pareiškėjos Prašymą išnagrinėjo ir dėl jo yra priėmusi administracinį sprendimą. Atsižvelgiant į tai, konstatuotina, kad Pareiškėjai aktualus klausimas yra išnagrinėtas, dėl jo yra priimtas Aplinkos ministerijos sprendimas, o tam, kad Pareiškėja gautų jai aktualų Aplinkos ministerijos 2022 m. sausio 21 d. raštą Nr. (15-3)-D8(E)-379, reikalingas pakartotinis minėtojo atsakymo Pareiškėjai išsiuntimas.

9. Remiantis aukščiau išdėstyta, Seimo kontrolierė konstatuoja, jog tyrimo metu nustačius, jog Aplinkos ministerija yra priėmusi sprendimą dėl Pareiškėjos pateikto Prašymo, laikytina, kad išnyko Pareiškėjos skunde Seimo kontrolierei nurodytos aplinkybės dėl galimo Aplinkos ministerijos tarnautojų neveikimo. Todėl, remiantis Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta nuostata, numatančia, jog pareiškėjo skundo tyrimas nutraukiamas, jei tyrimo metu išnyksta skundžiamos aplinkybės (pažymos 6.1 punktas), Seimo kontrolierė daro išvadą, kad pradėtas tyrimas nutrauktinas.

10. Atsižvelgdama į šio tyrimo metu nustatytą faktą dėl Aplinkos ministerijos Pareiškėjai pateikto atsakymo nesilaikant teisės aktuose nustatytų terminų (pažymos 8.1 punktas), Seimo kontrolierė akcentuoja, kad tokie gero viešojo administravimo pažeidimo atvejai yra neleistini ir privalu ateityje jų išvengti.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

11. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia:

X skundo dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos tarnautojų neveikimo tyrimą nutraukti.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

10. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 14 ir 17 punktais, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė **Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai** rekomenduoja:

10.1. pakartotinai išsiųsti Pareiškėjai Aplinkos ministerijos 2022 m. sausio 21 d. rašto Nr. (15-3)-D8(E)-379 kopiją;

10.2. imtis veiksmų užtikrinant, kad Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijoje pareiškėjų kreipimaisi būtų nagrinėjami laikantis teisės aktų nustatytos tvarkos ir terminų.

Primename, kad Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Seimo kontrolierė

Erika Leonaitė